

 OCHRONA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ
INTELLECTUAL PROPERTY ATTORNEYS

START-UP IP GUIDE

CZYLI KRÓTKI PRZEWODNIK PO ŚWIECIE WŁASNOŚCI
INTELEKTUALNEJ DLA START-UPÓW TECHNOLOGICZNYCH

OCHRONA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ W PROCESIE ROZWOJU START-UPU

POMYSŁ
IDEATING
s. 3

PLAN
CONCEPTING
s. 4

WSPÓŁPRACA
COMMITING
s. 10

TESTOWANIE
VALIDATING
s. 14

EKSPANSJA
SCALING
s. 22

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING
s. 27

MASZ POMYSŁ?

Prowadzenie start-upu to prawdziwa szkoła przetrwania. Daje możliwość rozwijania pomysłów, realizowania pasji i kreatywnego działania. Jednak by osiągnąć sukces ze start-upem potrzeba jeszcze wielu miesięcy ciężkiej pracy i wiedzy z różnych dziedzin: zarządzania, finansów i ochrony własności intelektualnej.

Ochrona własności intelektualnej w przypadku większości start-upów to fundamentalna konieczność. Odpowiednio chroniony pomysł może przynieść twórcy zyski nawet jeśli nie zostanie skomercjalizowany. Wiele start-upów zostało sprzedanych na wczesnym etapie rozwoju. Jak się zatem zabrać do ochrony własności intelektualnej w start-upie?

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

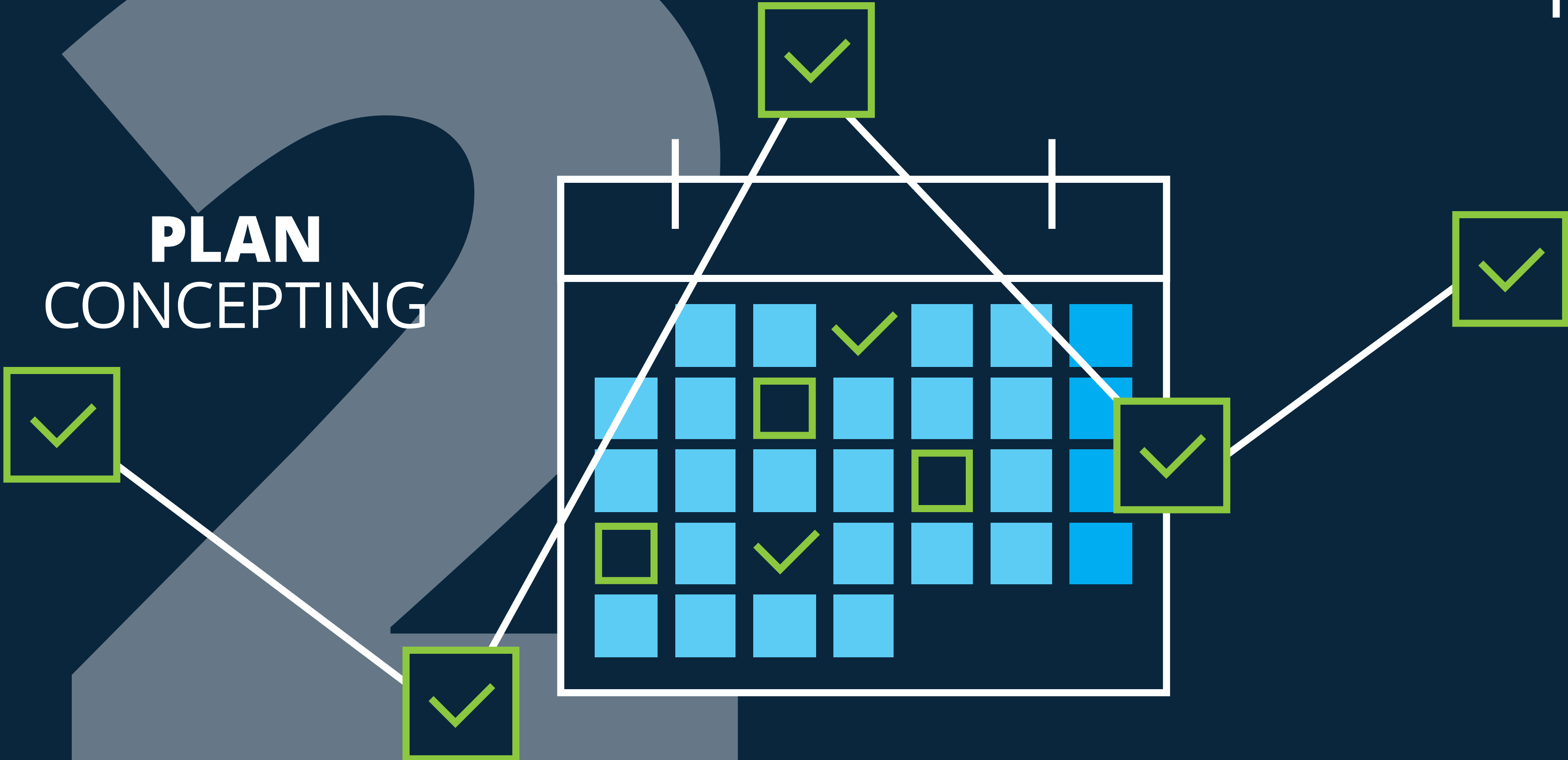
WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

PLAN CONCEPTING

JAK ZACZAĆ?

- Określ jak chcesz chronić swój wynalazek. Decyzja dotycząca doboru środków ochrony dla Twojego rozwiązania powinna być przemyślana i powiązana z długofalowymi planami działania przedsiębiorstwa. Nie ma uniwersalnego przepisu na udany start-up, ale im lepiej się do niego przygotujesz tym większa szansa na powodzenie przedsięwzięcia.
- Dokonaj analizy konkurencyjności przedsiębiorstwa, rozważ rodzaj działalności jaką chcesz rozwinąć, długość życia produktu, który chcesz wprowadzić na rynek, jego specyfikę i plan rozwoju.
- Sprawdź czy ktoś wcześniej nie wpadł na taki sam pomysł.
- Zweryfikuj, czy na Twój produkt, bądź usługę faktycznie znajdzie się nabywca i poznaj otoczenie biznesowe.
- Przemyśl kwestie finansowe z tym związane oraz ustal kto ma być odbiorcą Twoich działań.

PAMIĘTAJ!

Dobrze zaplanowana strategia biznesowa, oparta o przemyślane działania z zakresu własności intelektualnej pozwoli uzyskać przewagę konkurencyjną i zbudować rozpoznawalność na skalę światową, czerpać maksimum korzyści z eksploatacji wynalazku, a co za tym idzie, odzyskać nakłady poniesione na badania i rozwój.

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

BADANIA PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ | 6

By ruszyć z realizacją pomysłu musisz mieć pewność, że Twoje rozwiązanie jest nowe i oryginalne. Zrób rozeznanie w rozległych zasobach literatury patentowej i niepatentowej. Wykonaj badania patentowe:

- stanu techniki celem ustalenia trendów w dziedzinie techniki, określenia niszowych obszarów w branży do zagospodarowania
- zdolności patentowej dla oceny nowości, poziomu wynalazczego i przemysłowego zastosowania rozwiązania, które uważasz za innowacyjne
- czystości patentowej (freedom to operate), aby sprawdzić czy wprowadzając swój produkt/technologię na rynek nie naruszysz praw wyłącznych osób trzecich

- wybierz badania patentowe dopasowane do Twoich potrzeb

Na odpowiednim etapie rozwoju swojego start-upu zadбай również o badanie znaków towarowych i wzorów przemysłowych. Unikniesz w ten sposób niepotrzebnych kosztów związanych z ewentualnym odrzuceniem zgłoszenia np. znaku towarowego, dowiesz się, czy istnieją przeszkody rejestracyjne lub ryzyko naruszenia praw do znaku towarowego należącego do innego podmiotu. W przypadku znalezienia takich samych lub podobnych, wcześniej zarejestrowanych znaków towarowych, będziesz mieć możliwość zmodyfikowania swojego znaku lub wykazu towarów i usług w zgłoszeniu, a tym samym zwiększyć szanse na uzyskanie ochrony.

PAMIĘTAJ!

- Jednorazowe badanie praw własności intelektualnej to nie wszystko. Z pomocą rzecznika patentowego i wykwalifikowanego specjalisty w poszukiwaniach na bieżąco monitoruj:
 - branżę
 - konkurencję
 - stan prawny

Bądź na bieżąco, kreuj działania w oparciu o zaawansowane analizy profesjonalistów, a nie na podstawie subiektywnej oceny rynku.

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

JAK CHCESZ CHRONIĆ SWOJE ROZWIĄZANIE? | 7

ZAPLANUJ STRATEGIĘ OCHRONY

By odpowiednio dobrać narzędzia ochrony własności intelektualnej:

- Doprecyzuj wynalazek i zastanów się czy Twoje rozwiązanie ma charakter techniczny.
- Zdecyduj czy interesuje Cię uzyskanie praw wyłącznych, czy raczej chcesz chronić swoje rozwiązanie jako know-how.

Prawa wyłączne:

- patenty
- prawa ochronne na wzory użytkowe
- prawa autorskie
- prawa z rejestracji wzorów przemysłowych
- prawa ochronne na znaki towarowe

Know-how czyli m.in.:

- informacje nieopatentowane
- koncepcje
- wiedza
- umiejętności
- modele
- metody prowadzenia działalności gospodarczej

Innowacyjny pomysł jest fundamentem start-upu, czyli jego najcenniejszym zasobem. Rozważ wsparcie rzecznika patentowego wyspecjalizowanego w dziedzinie techniki Twojego rozwiązania, w opracowaniu strategii i ubieganiu się o ochronę. Pomoże on dobrać środki ochrony, zoptymalizować koszty i przeprowadzić Cię przez proceduralne meandry.

PAMIĘTAJ!

Rozwiązaniem technicznym nie są: odkrycia, teorie, metody matematyczne, programy komputerowe, gry, metody biznesowe. Można je chronić jako know-how lub prawem autorskim.

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

DOSTOSUJ OCHRONĘ DO SWOJEGO ROZWIĄZANIA

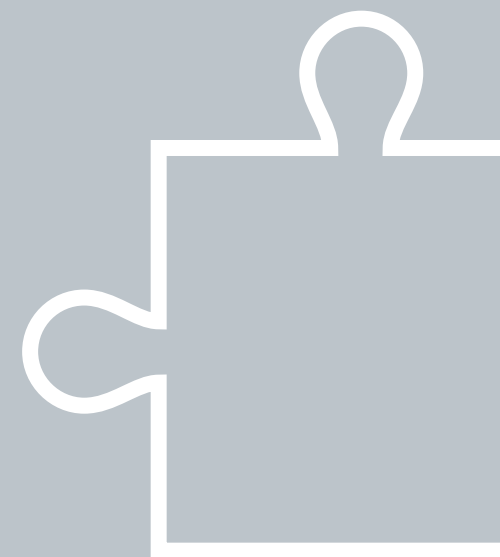
Metoda ochrony rozwiązania uzależniona jest od:

- rodzaju prowadzonej działalności
- rynku, na jaki zamierzasz dokonać wdrożenia
- długości życia produktu na rynku
- specyfiki produktu
- planu rozwoju produktu
- budżetu jaki posiadasz lub możesz zdobyć
- dziedziny techniki Twojego rozwiązania
- branży w jakiej działasz

Wziąwszy pod uwagę powyższe czynniki warto pochylić się nad swoim rozwiązaniem i odpowiednio dopasować do niego najlepszą niezbędną ochronę.

W przypadku rozwiązań elektronicznych, które w dobie dzisiejszych czasów szybko stają się przestarzałe, należy się zastanowić, czy zamiast chęci uzyskania praw wyłącznych ochrona know-how nie będzie korzystniejsza. Niewykluczone, że Twoje rozwiązanie mechaniczne nie wymaga ochrony patentowej, a jedynie prawa ochronnego na wzór użytkowy (mały patent). A może Twój pomysł na start-up jest z dziedziny biotechnologii, jednak ze względów etyczno-moralnych nie może być uznany za wynalazek?

Jeśli masz rozwiązanie chemiczne musisz być świadomy, że ochronę możesz uzyskać na związek chemiczny, sposób jego otrzymywania, kompozycję, zastosowanie, a dla wybranych rozwiązań farmaceutycznych – nawet na drugie zastosowanie medyczne. W razie wątpliwości jaka ochrona Twojego rozwiązania będzie najlepsza, poradź się wykwalifikowanego specjalisty.

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

ROZWIĄZANIE NIETECHNICZNE

Jeżeli Twój start-up opiera się na rozwiązaniu nietechnicznym z dziedzin informatycznych, jest nową aplikacją, portalem, programem komputerowym, bazą danych musisz być świadomy, że takie rozwiązanie nie mogą być objęte ochroną patentową. Ale pamiętaj, że choć programy komputerowe nie są uznawane za wynalazki, mogą jednak być przedmiotem ochrony na gruncie prawa autorskiego jeśli zostaną uznane za utwór.

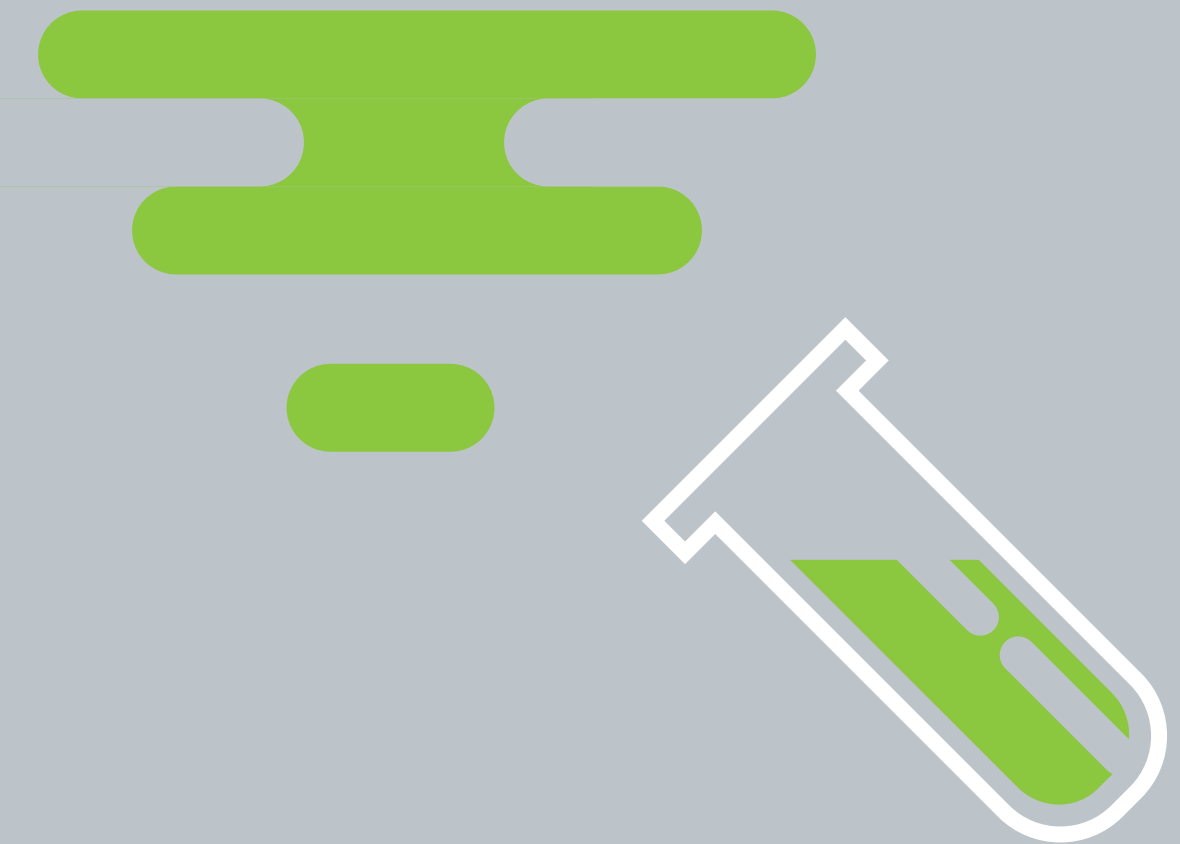
Jeśli jednak Twój program komputerowy steruje/kontroluje rządzenie lub układ elementów o cechach technicznych, to na taki system może zostać udzielony patent. Takie rozwiązania nazywają się wynalazkami wspomaganymi komputerowo (computer implemented inventions). Jeśli masz wą-

pliwości co do rodzaju ochrony jaka przysługuje Twojemu rozwiązaniu – zwróć się do rzecznika patentowego, który udzieli Ci fachowej porady.

Ponieważ prawo autorskie chroni utwory o indywidualnym charakterze, to niektóre przedmioty własności intelektualnej – niezależnie od praw wyłącznych jakie je chronią – mogą być jednocześnie chronione jako utwór na gruncie prawa autorskiego. W szczególności przedmiotem prawa autorskiego mogą być słowa, slogany, symbole, logotypy, znaki graficzne, opracowania literackie, programy komputerowe, wzornictwo przemysłowe.

Prawo autorskie powstaje z chwilą ustalenia utworu. Autorskie prawa osobiste podlegają ochronie

bezterminowej i zawsze pozostają przy twórcy. Zaś autorskie prawa majątkowe, należące pierwotnie do twórcy, mogą być przenoszone na inny podmiot ale gasną (co do zasady) z upływem 70 lat od śmierci twórcy.

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

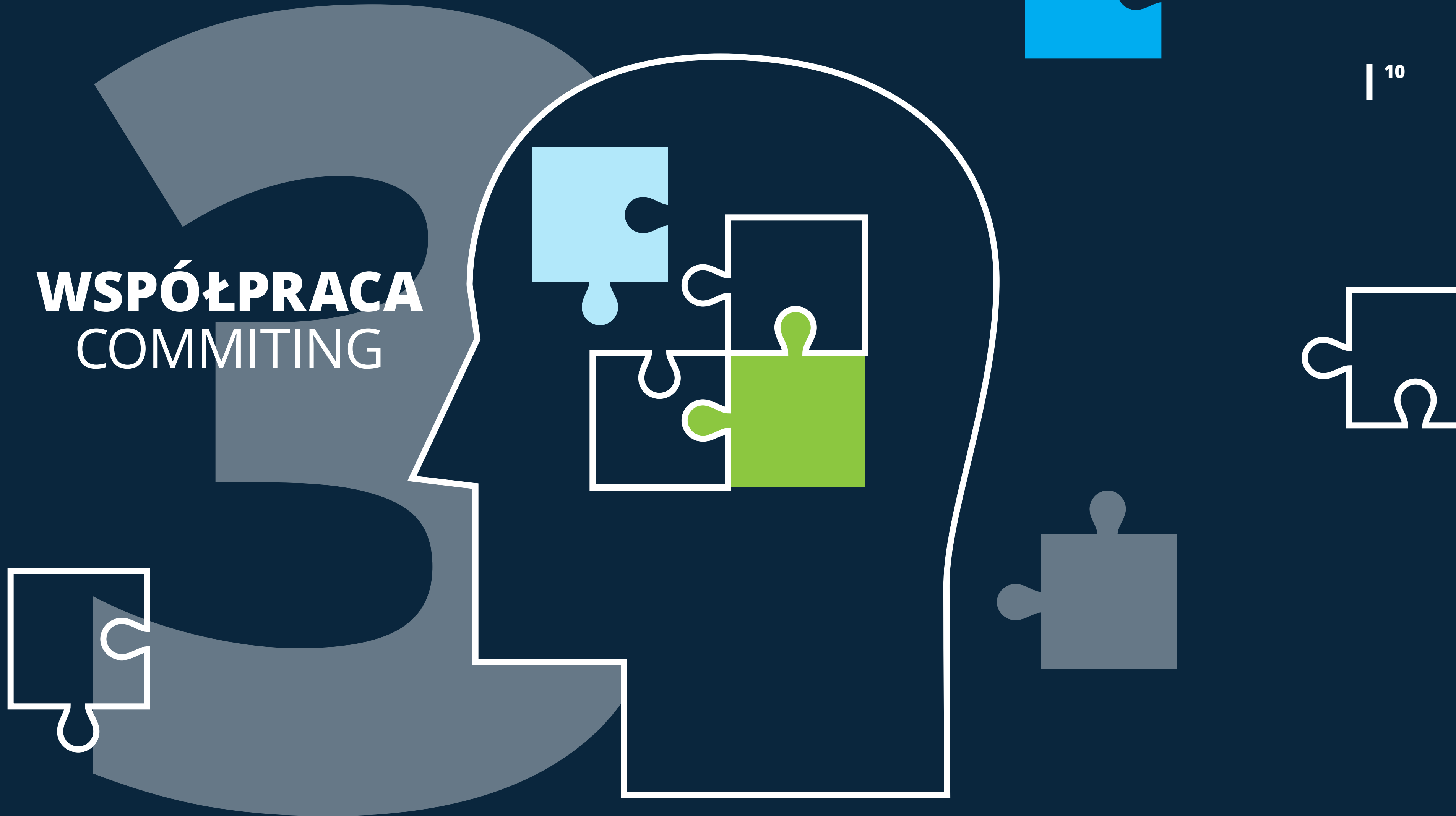
WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

WSPÓŁPRACA
COMMITING

SAMEMU CZY W ZESPOLE?

Określ czy jesteś jedynym twórcą swojego wynalazku, czy rozwiązanie jest pracą zespołową. Na samym początku wskaż udział współników w wynalazku. Ustalcie relacje w start-upie za pomocą stosownej umowy. To zapobiegnie niepotrzebnym konfliktom. Wzajemne wsparcie i zgrany zespół stanowią klucz do rozwoju innowacji i sukcesu.

Zadbaj o podpisanie stosownych umów przy zleceniach prac związanych z rozwojem pomysłu:

- umowa o zachowaniu poufności (NDA), zwłaszcza gdy podzlecasz komuś część prac lub przedstawiasz rozwiązanie inwestorom
- umowa o pracę obejmująca obowiązek zachowania tajemnicy

- umowa o transfer technologii wraz z NDA
- umowa o przeniesienie praw albo na systematyczne przenoszenie praw razem z wypracowanym know-how i NDA

PAMIĘTAJ!

Twórca (a w pewnych okolicznościach – pracodawca lub zamawiający) jest uprawniony do uzyskania patentu/prawa ochronnego. Jeśli zgłaszającym (uprawnionym) ma być inny podmiot (np. inwestor lub spółka) to konieczne jest przeniesienie na niego praw.

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

POMYŚL O POWIĘKSZENIU BUDŻETU

Prace w zakresie badań i rozwoju, jak również uzyskiwanie i utrzymywanie ochrony na wynalazki i inne prawa własności przemysłowej pochłania często niemałe środki, dlatego warto pomyśleć o pozyskaniu dodatkowego kapitału. Istnieje kilka możliwości pozyskania dodatkowych środków na rozwój start-upu:

- przekonaj aniołów biznesu, że Twój projekt jest innowacyjny
- skorzystaj z funduszy venture capital
- pozyskaj fundusze unijne
- wejdź w kooperację z przedsiębiorcą
- a może weź udział w programie akceleryjnym lub poddaj się inkubacji w inkubatorze przedsiębiorczości?

Spotkasz tam ludzi, którzy pomogą Ci rozwinąć firmę oraz umożliwią kontakt z podmiotem z kapitałem i wiedzą biznesową.

CO ZROBIĆ, BY PRZYCIĄGNAĆ INWESTORA?

Na etapie poszukiwań inwestora Twoje rozwiązania powinny być już dobrze chronione. Portfolio rozwiązań technologicznych i praw wyłącznych można przygotować do zaprezentowania potencjalnemu partnerowi biznesowemu, przeprowadzając audyt własności intelektualnej (badanie IP Due Diligence). Jest to pogłębiona analiza stanu przedsiębiorstwa, mająca na celu między innymi identyfikację oraz ocenę ilości i jakości Twoich aktywów niematerialnych. Taki audyt obejmuje również niezarejestrowane przedmioty własności przemysłowej i rozwiązania know-how.

POMYŚL
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

WESPRZYJ WNIOSEK O FUNDUSZE

Fundusze unijne to atrakcyjne źródło finansowania.

W obecnej perspektywie finansowej tj. w latach 2014-2020 fundusze unijne możesz pozyskać na projekty B+R, budowę lub rozbudowę innowacyjnych centrów B+R oraz projektów innowacyjnych związanych z wdrożeniem w działalność gospodarczą wyników prac B+R. Większość naborów prowadzona jest przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBIR), a także przez Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP). Przykładowe programy prowadzone przez NCBIR i PARP, w których prawa IP mają znaczenie:

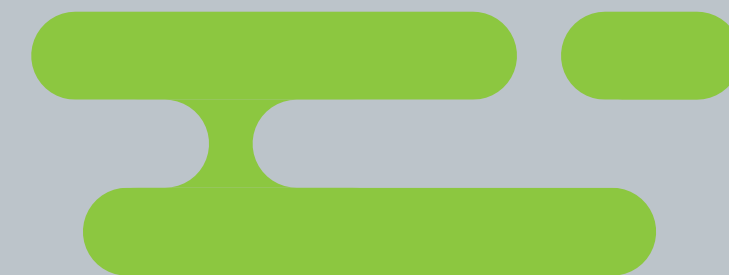
- Poddziałanie 1.1.1. (tzw. „szybka ścieżka”) – dofinansowanie projektów B+R;
- Poddziałanie 3.2.1. – dofinansowanie wdrożenia prac B+R;

- Działanie 2.1 – dofinansowanie rozbudowy/budowy centrum B+R;
- Poddziałanie 2.3.4 – ochrona własności przemysłowej.

Podczas starań o dofinansowanie niezbędne może okazać się **udokumentowanie innowacyjności rozwiązania** lub bezkonfliktowego wprowadzenia go na rynek. Dlatego warto przedstawić np. :

- Raport z badania patentowego pod kątem oceny innowacyjności rozwiązań, które wynikną z projektu;
- opinię co do istniejących praw wyłącznych w zakresie IP;
- Raport z badania czystości patentowej (analiza swobód produkcyjno-handlowych, z ang. Free-

dom to operate, FTO) na terytorium wybranych państw planowanego wdrożenia

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

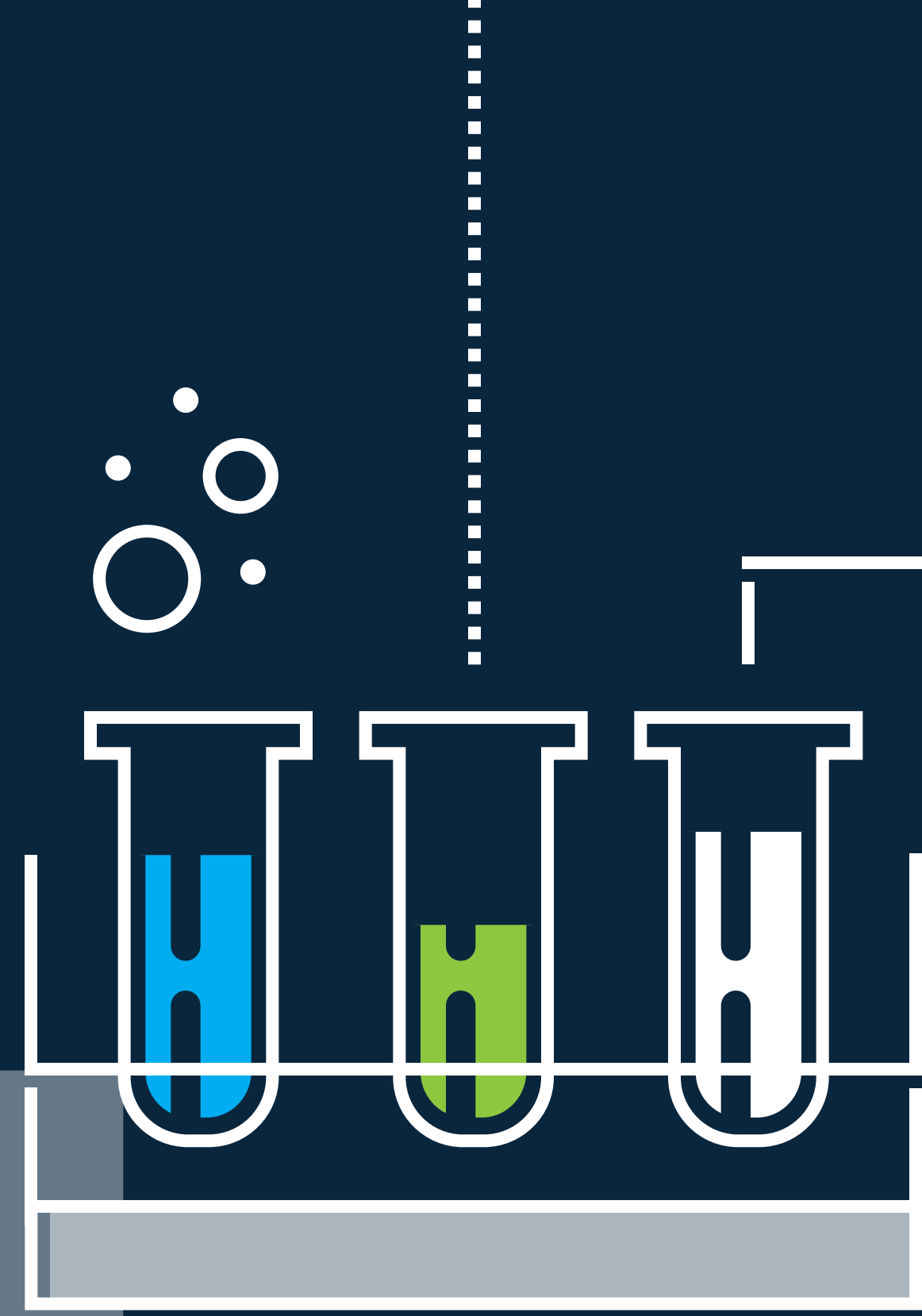
WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

TESTOWANIE VALIDATING

PATENT

To prawo zarezerwowane dla rozwiązań technicznych. W przypadku start-upów ochrona patentowa stanowi często „być albo nie być” na rynku. Jakie korzyści niesie ze sobą ochrona patentowa? Pomaga:

- budować silną markę firmy i produktów
- kreować wizerunek przedsiębiorstwa
- podnieść wartość firmy
- zyskać wyłączone prawo do czerpania zysków z własnego pomysłu
- zakazywać osobom trzecim korzystania z wynalazku w sposób zarobkowy/zawodowy
- udzielić licencji na swój wynalazek/patent zyskując dodatkowe przychody
- sprzedać prawo do zastrzeżonego wynalazku zyskując z tego tytułu przychody

- zapobiec podrabianiu swoich produktów
- zyskać silniejszą pozycję negocjacyjną
- przyciągnąć inwestorów
- zyskać lepszą pozycję przy ubieganiu się o środki unijne.

Musisz zaplanować na jakim obszarze chcesz chronić swoje rozwiązanie. Zgodnie z tym wybierz stosowny rodzaj ochrony terytorialnej i postępuj zgodnie z odpowiednią procedurą: krajową (Urząd Patentowy RP lub urząd patentowy wybranego kraju), europejską (Europejski Urząd Patentowy), międzynarodową (procedura międzynarodowa PCT).

OCHRONA PATENTOWA

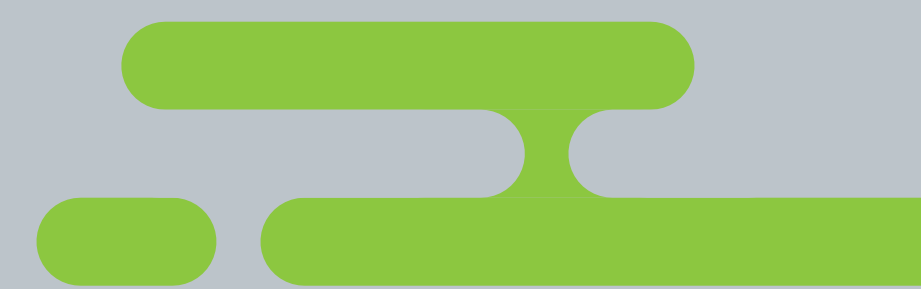
Jeśli podjąłeś decyzję o ochronie patentowej, zastanów się dobrze jaki element swojego rozwiązania chcesz chronić? Sprecyzuj do jakiej kategorii należy Twój wynalazek. Czy jest to:

- Wytwór postaciowy lub bezpostaciowy
- Sposób wytwarzania lub prowadzenie procesu
- Urządzenie lub układ/system
- Zastosowanie

Aby rozwiać wszelkie wątpliwości związane z możliwością pozyskania patentu na określone rozwiązanie, skorzystaj z pomocy rzecznika patentowego wyspecjalizowanego w danej dziedzinie techniki, który przeprowadzi szczegółowe badania patentowe i wspólnie z Tobą zaprojektuje zakres ochrony. Pamiętaj, by Twoje rozwiązanie mogło być opaten-

towane, musi być **nowe** w skali światowej, **posiadać poziom wynalazczy** i **nadawać się do przemysłowego zastosowania**. Nie ujawniaj istoty swojego rozwiązania przed zgłoszeniem – na konferencjach, targach i w rozmowach biznesowych nie zdradzaj kluczowych aspektów swojego pomysłu.

Zgłaszający korzysta z ochrony od daty zgłoszenia. Maksymalny czas trwania patentu to 20 lat, ale po uzyskaniu patentu na wynalazek, aby utrzymać ochronę, konieczne jest wnoszenie corocznych opłat. W sytuacji, gdy inne podmioty naruszają Twój patent REAGUJ! A gdy Twoje rozwiązanie jest wytworem postaciowym, przedmiotem i jest nowe, ale dość oczywiste i nie nadaje się na patent – ubiegaj się o prawo ochronne na wzór użytkowy.

KNOW-HOW

Decyzja o ochronie na zasadzie know-how, z reguły podejmowana jest przez przedsiębiorstwa, które nie chcą ujawniać swojego rozwiązania. Know-how to nie tylko tajemnica handlowa przedsiębiorstwa, stanowiąca unikalną recepturę czy technologię, ale również procedury, przepisy, strategie działania, receptury, bazy danych (w tym bazy klientów), metody archiwizacji danych, modele biznesowe itp.

Korzyści z ochrony know-how:

- nie wymaga zgłaszania do UP RP
- nie wymaga ujawnienia
- brak ograniczeń czasowych i terytorialnych ochrony
- brak kosztów uzyskania i utrzymania ochrony
- strategia biznesowa pozostaje tajemnicą.

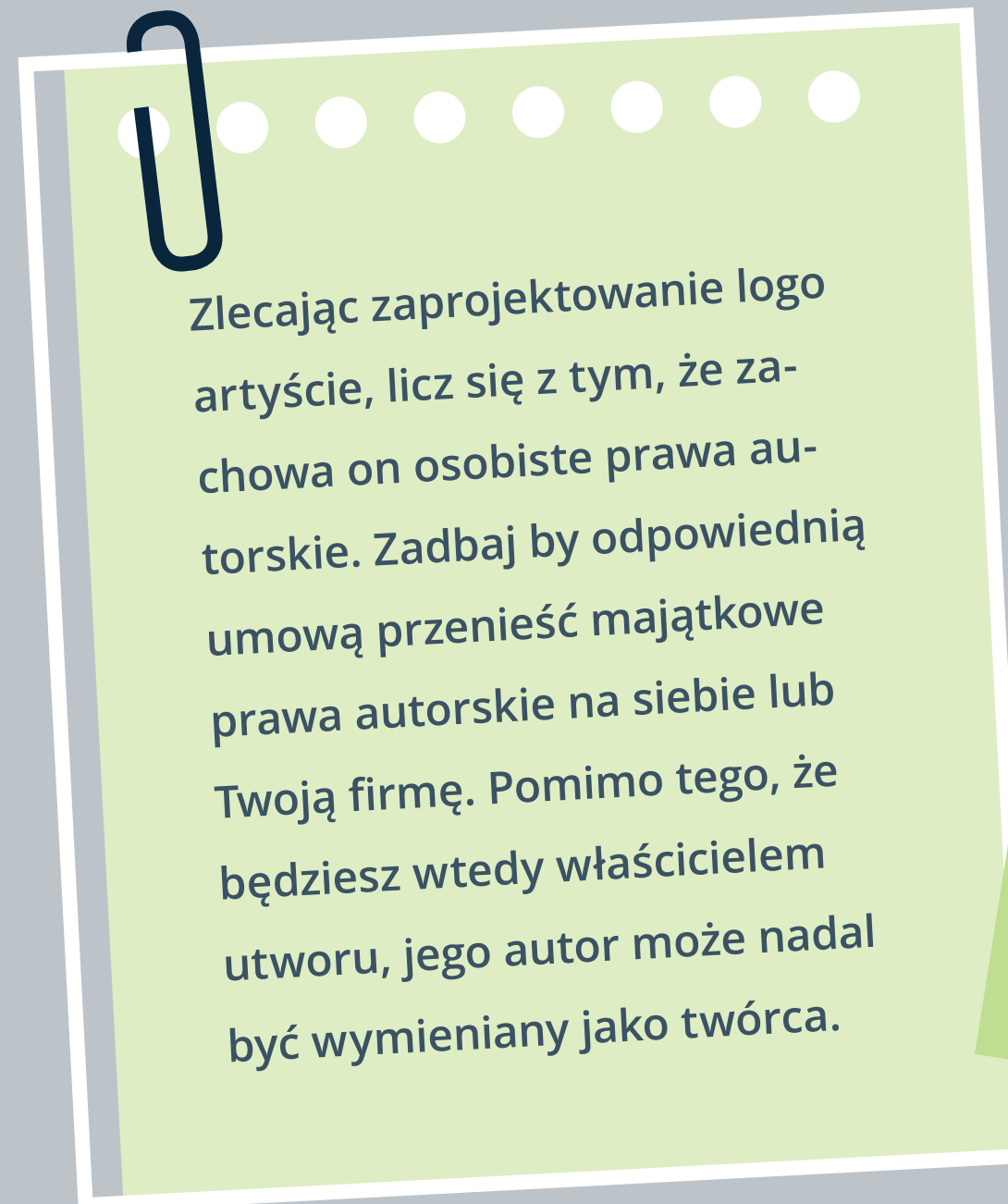
Przy takiej formie ochrony będziesz musiał dbać aby nie ujawniać innym informacji poufnych dotyczących Twojego rozwiązania. Mimo wymaganych klauzul i umów o zachowaniu poufności, kontraktów outsourcingowych oraz monitorowania działań konkurencji, trzeba się jednak liczyć z utratą pełnej kontroli nad przepływem informacji dotyczącym Twojego unikalnego rozwiązania. Tajemnicę przedsiębiorstwa mogą złać nielojalni pracownicy. Istnieje także ryzyko, że konkurencja wpadnie na to samo rozwiązanie i legalnie dokona jego zgłoszenia do UP RP, a wtedy to Ty możesz zostać oskarżony o kradzież ich know-how.

INNE MOŻLIWOŚCI OCHRONY

Patenty, prawa ochronne na wzory użytkowe i ochrona know-how pozwalają na ochronę rozwiązań technicznych, jednak pamiętaj, że w każdym przedsiębiorstwie powstają też inne prawa wyłączne, które możesz zastosować jako narzędzie gry rynkowej. Pamiętaj, że nazwę, logo start-upu, oznaczenie produktu/technologii warto ochronić również jako znak towarowy.

Oznaczenia te jako przejaw działalności twórczej chronione są również niejako „z automatu” na podstawie prawa autorskiego, jeżeli możliwe jest określenie ich jako „utwór”. Praw autorskich w Polsce nie rejestruje się w żaden sposób.

Zlecając zaprojektowanie logo artyście, licz się z tym, że zachowa on osobiste prawa autorskie. Zadbaj by odpowiednią umową przenieść majątkowe prawa autorskie na siebie lub Twoją firmę. Pomimo tego, że będziesz wtedy właścicielem utworu, jego autor może nadal być wymieniany jako twórca.

Design, zewnętrzną postać produktu, możesz również chronić jako wzór przemysłowy.

Dzięki odpowiedniej ochronie różnych aspektów własności intelektualnej możesz już na etapie start-upu kompleksowo podejść do budowania portfolio przedsiębiorstwa.

PAMIĘTAJ!

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

CO TO JEST WZÓR PRZEMYSŁOWY?

Wzorem przemysłowym jest posiadająca indywidualny charakter postać wytworu nadana mu w szczególności przez odpowiednie cechy linii, konturów, kolorystykę, strukturę, materiał i/lub przez jego ornamentację.

Jeśli jesteś właścicielem rozwiązania, które wprowadzasz na rynek jako konkretny wytwór, ochrona wyglądu tego przedmiotu może stanowić wzmocnienie/uzupełnienie dla ochrony patentowej.

Ochronę na wzory przemysłowe uzyskuje się poprzez rejestrację we właściwym urzędzie ds. własności przemysłowej. Możliwe są trzy procedury: krajowa (wzór chroniony jest na terytorium Polski lub innego kraju), wspólnotowa (wzór chroniony

jest w 28 krajach Unii Europejskiej), międzynarodowa. Prawo unijne przewiduje również ochronę wzorów niezarejestrowanych, ograniczoną do 3 lat od ich pierwszego ujawnienia.

Aby wzór został zarejestrowany musi być nowy i posiadać indywidualny charakter (być oryginalny). Po uzyskaniu prawa z rejestracji na wzór przemysłowy, aby utrzymać ochronę, konieczne jest wnoszenie opłat do odpowiedniego urzędu patentowego co 5 lat. Maksymalny czas trwania prawa z rejestracji na wzór przemysłowy to 25 lat.

PAMIĘTAJ!

Rejestracja wzoru przemysłowego zabezpiecza producenta przez kopiowaniem bądź podrabianiem wzoru przez konkurentów, a w konsekwencji prowadzi do zwiększenia jego zysków finansowych. Ochrona prawna wzoru przemysłowego powinna stanowić więc element strategii marketingowej każdego dbającego o swoje interesy.

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

CO TO JEST ZNAK TOWAROWY?

Znakiem towarowym może być:

- wyraz
- rysunek
- ornament
- kompozycja kolorystyczna
- forma przestrzenna, w tym forma opakowania lub towaru
- melodia lub inny sygnał dźwiękowy
- zapach
- hologram
- kolor
- gest
- znak ruchomy
- znak pozycyjny

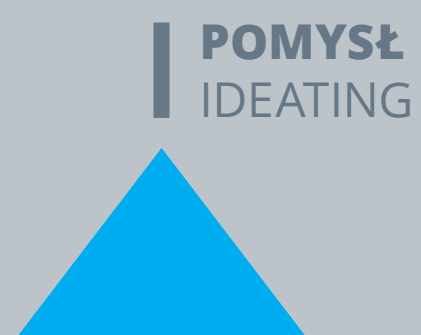
Znak towarowy jest jednym z podstawowych elementów promocji produkowanych towarów i świadczonych usług oraz budowania marki na rynku.

Czy warto zarejestrować znak towarowy? TAK!

- Zyskujesz wyłączność na korzystanie z niego w sposób zarobkowy
- Budujesz rozpoznawalność swojego przedsiębiorstwa
- Zwiększysz materialną wartość swojego start-upu;
- Możesz zakazać innym uczestnikom obrotu korzystania z takiego samego lub podobnego oznaczenia;
- Możesz pobierać opłaty licencyjne za jego wykorzystanie

PAMIĘTAJ!

Aby rozwiązać wszelkie wątpliwości związane z rejestracją znaku towarowego, warto skontaktować się z rzecznikiem patentowym specjalizującym się w tej dziedzinie własności intelektualnej.

ZNAK TOWAROWY

Ważnym jest aby znak towarowy miał charakter odróżniający i dał się przedstawić w sposób graficzny. Jeśli jednak masz wątpliwości czy Twoje oznaczenie nadaje się do rejestracji, zleć rzecznikowi patentowemu badanie zdolności rejestrowej.

Rejestracji znaku towarowego możesz dokonać w trzech procedurach: krajowej (Urząd Patentowy RP lub urząd patentowy wybranego kraju), wspólnotowa (wzór chroniony jest w 28 krajach Unii Europejskiej), międzynarodowa.

Znak nie musi być nowy, aby został zarejestrowany. Ochrona na znak towarowy jest bezterminowa, o ile odnawiasz ją co 10 lat.

Dzięki rejestracji znaku towarowego masz gwarancję bycia prawnym właścicielem marki. Nikt nie może się podszywać pod Twoją działalność, ani posługiwać się identyczną lub nawet podobną nazwą firmy, czy jego logo dla towarów /usług, objętych rejestracją. Jeszcze szersza ochrona obejmuje znaki towarowe renomowane.

Aby jednak utrzymać ochronę, Twój znak towarowy musi być używany! Umieszczaj go zatem na towarach i opakowaniach, oferuj bądź świadczyć usługi pod Twoim znakiem, posługuj się swoim znakiem w celach reklamowych.

PAMIĘTAJ!

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

EKSPANSJA SCALING

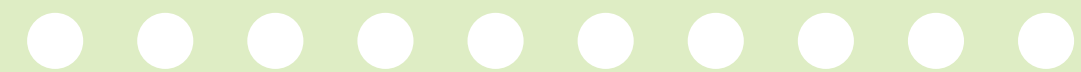

ZARABIAJ NA PRAWACH WYŁĄCZNYCH

Jak już wiesz, prawa własności intelektualnej są zastrzeżone tylko do Twojego użytku. Jako ich właściciel, masz prawo swobodnego rozporządzania patentami, prawami do wzorów czy prawami do znaków towarowych. Najpopularniejszymi sposobami rozporządzania prawami są przeniesienie własności i licencje. Która z tych form jest dla Ciebie lepsza?

Przeniesienie skutkuje trwałym przekazaniem całości lub części prawa na nabywcę, tak więc sam utracisz prawo do dalszego korzystania z Twojego rozwiązania, nabywca zaś zyska pełne prawa przysługujące do tej pory Tobie. Do przeniesienia praw konieczna jest umowa cywilnoprawna, zawarta w formie pisemnej.

Taka operacja, dla Ciebie jako początkującego przedsiębiorcy, może być łatwiejsza do zrealizowania i korzystniejsza, jeśli potrzebujesz jednorazowo większego zastrzyku finansowego.

Przeniesienie praw własności intelektualnej staje się skuteczne wobec osób trzecich dopiero w momencie opublikowania informacji na ten temat w rejestrach Urzędu Patentowego!

Warto również upewnić się, że prawo, które nabywasz, pozostaje w mocy.

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

LICENCJONOWANIE

Licencja to czasowe i oznaczone terytorialnie upoważnienie do korzystania z Twojego rozwiązania w zakresie określonym umową z Licencjobiorcą.

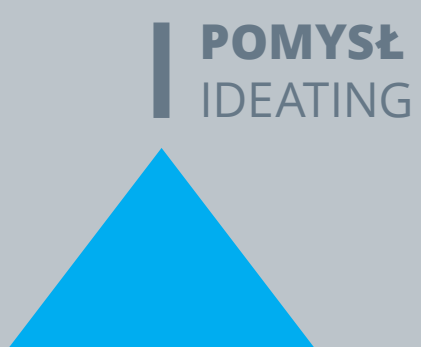
Licencja jest korzystna ze względu na możliwość czerpania zysków z rozwiązania, bez pozbywania się prawa do niego.

Aspekt ekonomiczny jest bardziej rozbudowany – w tym przypadku możesz jednorazową płatność lub uzyskaną kwotę uzależnić od obrotów lub przychodów Licencjobiorcy (opłata procentowa).

Prawo przewiduje różne rodzaje umów licencyjnych (np. licencja niewyłączna, wyłączna, pełna, niepełna, ograniczona terytorialnie, na czas oznaczony). Jak widzisz, licencja jest zatem bardzo elastyczną formą upoważnienia do korzystania z przynależnych Ci praw (patentu, prawa do wzoru użytkowego, przemysłowego, znaku).

Bądź czujny – przed dokonaniem czynności przeniesienia praw lub udzielenia licencji sprawdź, ile możesz zarobić na swoim rozwiązaniu lub już uzyskanym prawie – bardzo pomocną będzie wycena. Ty również, w trakcie realizacji swojego projektu, możesz potrzebować licencji na jakiś element, należący do innego przedsiębiorcy.

PAMIĘTAJ!

TWOJE PRAWA W NIEBEZPIECZEŃSTWIE!

Jak na pewno pamiętasz, już na początku swojej przygody w świecie IP sprawdzałeś, czy Twoje rozwiązanie nie narusza praw innych. Teraz, po uzyskaniu praw wyłącznych (patentów, praw ochronnych na znaki towarowe itd.), musisz liczyć się z możliwością ich naruszenia przez osoby trzecie. Na pewno czytałeś o tym nie raz, o wojnach patentowych, podrabianiu towarów, nielegalnym wykorzystywaniu znaków towarowych. Co robić w sytuacji, kiedy to właśnie Ty i Twoje innowacje jesteście zagrożeni?

Jeżeli podejrzewasz, że ktoś dokonuje naruszenia Twoich praw własności intelektualnej należy:

- zebrać dowody, które uprawdopodobnią Twoje podejrzenia
- zasięgnąć porady rzecznika patentowego lub adwokata czy radcy prawnego specjalizującego się w dziedzinie własności intelektualnej.
- wysłać list ostrzegawczy do potencjalnego naruszcziela – zrób to zanim wystąpisz na drogę sądową; w liście tym wskaż sposób i zakres naruszenia jak i wyznacz termin do którego naruszający Twoje prawa powinien zaniechać dalszych naruszeń.

PAMIĘTAJ!

Nie naruszaj cudzych praw wyłącznych! Sprawdź stan prawny patentu, z którego chcesz skorzystać, zrób badanie czystości patentowej. Może się okazać, że są rynki, na których możesz legalnie wykorzystać cudze technologie, np. do wsparcia rozwoju swojego projektu.

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

SPRAWY SPORNE I MEDIACJE

W przypadku, gdy naruszciciel nie zareaguje lub zareaguje negatywnie na Twój list ostrzegawczy, masz do dyspozycji szeroki katalog roszczeń pieniężnych jak i niepieniężnych. Możesz żądać między innymi:

- zaniechania naruszenia i usunięcia jego skutków
- wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści
- naprawienia szkody (odszkodowania)
- zamieszczenia w prasie stosownego oświadczenia.

Kluczowa jest możliwość uzyskania tymczasowego zabezpieczenia roszczeń, np. poprzez zajęcie towarów, które zostały wprowadzone na rynek z naruszeniem Twoich praw lub zaniechanie ich oferowania w obrocie na czas trwania procesu.

W razie sporu powinieneś wziąć pod uwagę możliwość ugodowego rozwiązania. Procedura mediacji jest krótsza, tańsza i mniej sformalizowana niż proces sądowy.

Możliwe jest również przystąpienie do mediacji na etapie procesu sądowego, na które kieruje Sąd (za zgodą stron).

Mediacje są pozasądowym, alternatywnym sposobem rozwiązywania sporów. Mają one charakter dobrowolny, a przy tym są poufne, bezstronne i neutralne. Prowadzone są przez mediatora zaakceptowanego przez obie strony sporu, który tak kieruje spotkaniem mediacyjnym, aby strony doszły do porozumienia i w sposób polubow-ny rozwiązały i zakończyły spór. Co ważne, mediator nie może sugerować lub narzucać jakichkolwiek rozwiązań.

PAMIĘTAJ!

POMYSŁ
IDEATING

PLAN
CONCEPTING

WSPÓŁPRACA
COMMITING

TESTOWANIE
VALIDATING

EKSPANSJA
SCALING

ZARZĄDZANIE
ESTABLISHING

ZARZĄDZANIE ESTABLISHING

STRATEGIE ZARZĄDZANIA WŁASNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ

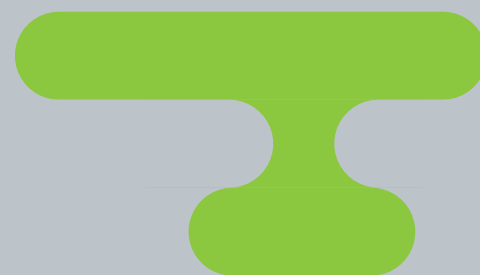
Masz już mocną pozycję na rynku? Udało Ci się zdobyć zamierzone prawa wyłączne aby zabezpieczyć swój biznes? Tak więc lwią część podróży już za Tobą. Teraz pora, abyś zajął się zarządzaniem Twoimi dobrami tak, aby przynosiły oczekiwane korzyści.

Zastanów się jaka strategia zarządzania będzie najkorzystniejsza dla Twojego biznesu:

1. Pasywna - ostrożnie eksploatujesz swoje prawa, ograniczasz się do obserwacji działań konkurencji i dostosowujesz do nich swoje zachowania rynkowe, chroniąc w ten sposób minimalnie swoje dobra niematerialne

2. Reaktywna - chronisz jak największą ilość przedmiotów IP, przez co utrudniasz naśladownictwo innym; W przypadku naruszenia szybko reagujesz ale dążysz do mediacji

3. Agresywna - prowadzisz politykę mylącą konkurencję, starasz się unieważniać cudze prawa wyłączne, jeśli przeszkadzają Ci prowadzić biznes, podejmujesz walkę z naruszcicielem Twoich praw wyłącznych

Od wyboru strategii zarządzania własnością intelektualną zależy los Twojego biznesu. Dostosuj jednak strategię do rynku i zachowania konkurencji.

PAMIĘTAJ!

ZARZĄDZANIE ESTABLISHING

POMYSŁ IDEATING

PLAN CONCEPTING

WSPÓŁPRACA COMMITING

TESTOWANIE VALIDATING

EKSPANSJA SCALING

JWP Rzecznicy Patentowi
JWP Adwokaci i Radcowie Prawni
Fundacja JWP Pomysł | Patent | Zysk

www.jwp.pl | info@jwp.pl
Warszawa | Gdańsk | Kraków | Wrocław

[Dowiedz się więcej](#)